

EEN BIBLIOGRAFIE VAN EDWARD VLIETINCK, JURIST EN HISTORICUS

door Emile SMISSAERT

Graag vooraf enkele bedenkingen, geuit in persoonlijke naam, niet provocerend bedoeld maar waarmee ik meen en hoop de geleerde en persoon E. VLIETINCK in onze herinnering, anno 1998, herop te roepen en naar verdienste de plaats te geven die hem toekomt.

Edward VLIETINCK is door en voor het grote publiek een vergeten figuur, want zij die hem bij leven kenden, behoren zelf niet meer tot de levenden. En het kan ook niet anders : VLIETINCK overleed te Berchem-Antwerpen in 1937 en wij zijn in 1998, zestig jaar later. Een vergeten figuur, ja en neen. Want gelukkig houdt tenminste een straatnaam te zijner ere en gedachtenis te Oostende de herinnering wakker aan een, ik citeer uit zijn necrologie verschenen in het "Rechtkundig Weekblad" : "(...) een goed mensch en een voorbeeldig werker, (...) een zeer verdienstelijk geleerde, (...) in de Vlaamsche (en Antwerpsche) rechtswereld een zeer vooraanstaand figuur, (...) niettegenstaande zijn al te grote bescheidenheid". Gelukkig hebben heelwat mensen-van-alhier geijverd voor deze straatnaam en, hoera, zij vonden gehoor bij de bevoegde autoriteiten. Want, bij kenners, is zijn historisch meesterwerk niet in de vergetelheid gesukkeld en ik wijs op : "Het oude Oostende en zijne driejarige Belegering" uit 1897, 101 jaar (!) oud. De heruitgave door het V.V.F. afd. Oostende, uit 1975 heeft op gelukkige wijze bijgedragen tot het in stand houden en het op ruime schaal verspreiden van één der allereerste wetenschappelijke studies over een aspect van de geschiedenis van Oostende. Schaars in aantal, gewis, want ware het toenmalig stadsarchief in 1940 niet in de oorlogsvlammen opgegaan, dan (...). En vul zelf maar naar believen in.

Aldus kreeg VLIETINCKs "Oude Oostende (etc.)" nog een dimensie bij : naast een gedegen studiewerk met eigen kwaliteiten werd het zelf ook een bron voor deze periode ! En wij mogen ons in de handen wrijven, dat de immer bedrijvige geleerde, Edward VLIETINCK, steeds Oostende en haar geschiedenis warm in het hart is blijven dragen en instond voor de uitgave van "Le cartulaire d'Ostende", opgenomen in het "Bulletin" van de Koninklijke Commissie voor Geschiedenis te Brussel. Een referentie van en voor degelijkheid !

Niettemin, Edward VLIETINCK is en blijft, vermoed ik, een vergeten figuur. Man én werk van verdienste, in zijn tijd, dát wel. Maar toch. Kijk, de heer Raf SEYS heeft opmerkelijk werk en inspanningen geleverd door de publicatie van zijn biografische schets-in-brochurevorm over Edward VLIETINCK.

In 1972, inmiddels ook al 26 jaar geleden... Zonder het expliciet te vermelden, heeft SEYS gebruik gemaakt van de hieronder vermelde en overgenomen "Lijst der schriften van M. Vlietinck", mijn inziens door de gevierde zelf samengesteld of minstens nagezien, en afgedrukt in het "Rechtkundig Weekblad" d.d. 3 februari 1935, kol. 684-687, ter gelegenheid van de zeventigste verjaardag van Edward VLIETINCK. De slotwens van Raf SEYS om een gedetailleerde lijst van Vlietincks werken en artikels te zien samengesteld worden door een vorser, zal ,verwacht ondergetekende, nimmer tot stand komen : de tijdsomstandigheden zijn hiervoor niet (meer) gunstig, er is al zoveel tijd overheen gegaan en, dat is mijn persoonlijk visie, VLIETINCK weegt nu niet meer zwaar genoeg door om zelf onderwerp te worden van een diepgaande en uitgebreide studie, met een nauwkeurig nagaan en volgen in zijn levensloop, met het aanleggen van een gedetailleerde lijst van zijn werken en artikels....

En toch, gelet op de m.i. blijvende en grote verdiensten van VLIETINCK voor de studie van de Belgische kustgeschiedenis en geschiedenis van Oostende : het is zinvol en een vorm van eerbetoon

aan de nijvere geleerde om al zijn verdiensten op te sommen, voor het eerst hier in de kolommen van het tijdschrift "De Plate" overgenomen uit voornoemd "Rechtskundig Weekblad".

LIJST DER SCHRIFTEN VAN E. VLIETINCK

A. VLAAMSE WERKEN

1884. Geschiedkundige schets der O.L. Vrouwkapel te Breedene.
1889. Eene bladzijde uit de Geschiedenis der Stad Nieuwpoort
1889. Walravensyde, een gewezen visschersdorp op de Vlaamse Kust.
1897. Het oude Oostende en zijn driejarige Belegering.
1910. Rechtstoestand der vrouw. Voorlezing op het Rechtskundig Congres te Antwerpen.
1913. Scheidsrechterlijke beweging. Voorlezing op hetzelfde Congres te Gent.
Verhandeling der Katholieke Vlaamse Hoogeschooluitbreiding.
1913. Wereldpolitiek : Recht en Macht ?
1920. Statengemeenschap.
1922. Wat is de Wijsbegeerte der Geschiedenis ?
In het Maandblad *Biekorf* (Brugge) :
Jaargang 1891 : De Lollaarden.
Jaargang 1893 : Westvlaamsche Oordnamenkunde.
Jaargang 1934 : Uitwijking van plaatsnamen in Middeleeusch Vlaanderen.
1899. Welken invloed hebben sedert het einde der XVIde eeuw de Zuidnederlanders op den bloei van het Noorden geoeffend en omgekeerd ? Voorgedragen op het XXVe Nederlandsch Congres te Gent, Taal- en Letterkundig Congres, te Gent, 1899.
In *Dietsche Warande en Belfort* :
Jaargang 1910 : Conscience en de Politiek.
In *Ons Volk Ontwaakt* :
Jaargang 1911 : Het Marokaansch vraagpunt in eene nootschelp.
Het Perzisch vraagpunt.
Italië, Tripoli, Turkije.
De Staatkundige partijen in Duitschland.
In het Weekblad *Concordia* (Antwerpen), 1903-1904. Reeks geschiedkundige artikels over economische onderwerpen.
In het *Gedenboek der Vlaamsche Conferentie van Antwerpen* (1885-1910). Het Bier bij ons voorgeslacht.
In *Vrede door Recht* ('sGravenhage), afl. Januari 1914. Toenadering tusschen Nederland en België.
In *De Gids op maatschappelijk gebied* : jaargang 1927 (April, Mei, Juni). De nieuwe organieke wet op de Werkrechtersraden.
1927. De Kust (in samenwerking met M. W. Conrad, J. Vercouillie, Stan Leurs en A. Wauters. Uitg. De Sikkel).
In het *Handelsblad* : 10 Maart 1904 : Antwerpen en Werpland (over de oorsprong der benaming Antwerpen).
Juli 1930 : Eene bladzijde uit de Geschiedenis van onzen nationalen naam. Wie heeft hem eerst ambtelijk gebruikt.
Nog over België's naam.
Juli 1930 : De rol der humanisten. Een paar mededingers.
In *Gazet van Antwerpen* : Juli 1930. De eeuwen-oude Belgische Leeuw. Hoe oud is hij ?
In *Rechtskundig Tijdschrift* :
Jaargang 1908 : Bevoegdheid in zake van kostgeld.
" 1910 : Romeinsch-Hollandsch Recht.

- " 1913 : Bevoegdheid der Werkrechtersraden.
- " 1913 : Oorlog en Arbitrage.
- " 1925 : Hugo de Groot.
- " 1930 : Het raadplegend of préjudicieel beroep in ons oud recht.
- " 1933 : Het rechtsbewustzijn als bron van het recht.

In het *Rechtskundig Weekblad* :

22 Mei 1932 : Buitgenwone of "bovenmatige" rechtbanken.

Januari 1932 : Eene leemte in onze Rechtstaal.

Artikels verschenen in het weekblad *Hooger Leven* :

1 juni 1930 : Guido Gezelle. Persoonlijke herinneringen.

Jaargang 1933 : Naar den Ondergang der Vaderlanden ?

Vrijhandel en Vrede

Het economisch Nationalisme in beschuldiging gesteld.

De Dageraad eener nieuwe Volkshuishoudkunde.

Jaargang 1934 : Nationale Karakters en Politiek.

Ideën in het Verre Oosten.

De zielkunde van het Veiligheidsvraagstuk.

Praatje met den Onbekenden Soldaat.

Brief aan de Redactie

B. FRANSICHE WERKEN

1910. Le Cartulaire d'Ostende.

Académie royale de Belgique.

Bulletin de la Commission royale.

1901. L'Histoire

Documents inédits.

Académie royale de Belgique. - commission de la *Biographie Nationale*

Jacques Oliviers, pensionnaire d'Ostende (1524-1590) 16e boekdeel.

Jean Turpin, bourgmestre de Nieuport (+ 1506) 1933, 24e boekdeel.

In *Revue de Droit international et de Législation comparée*:

Traité d'Arbitrage Anglo-Américain.

Rapprochement Neerland-Belge.

L'Action des puissances durant la crise Balkanique.

In *Magasin Littéraire* 1892. La Politique sociale en Angleterre.

In de *Revue Générale* 1892-1894-1898 :

La position sociale des catholiques en Angleterre.

Impérialisme Britannique.

La Chambre Haute Anglaise et son rôle constitutionnel.

In *Revue néo-Scolastique* 1923. La Philosophie de l'Histoire.

In *Courrier de Bruxelles* 1890. L'Encyclique jugée en Angleterre

1927. Le Problème de la Paix. Illusions de Réalités. La Lutte pour l'existence nationale.

In *Jurisprudence de Louage d'Ouvrage* 1930. blz. 65 : Contrat de louage de services. Courte prescription. Article 22775 ou 2277 du code civil ?

1925. Le journaliste possède-t-il un droit intellectuel à son pseudonyme ? - Verslag voorgedragen op het XIIIe Congres der Belgische Drukkers, Oostende-Blankenberghe, Mei 1925.

In *Le Jeune Barreau*. La Loi du moindre effort en Droit public et international. 15 Maart 1926.

Dagblad *La Presse*. 1905-1914. Over buitenlandsche politiek geteekend "Rürer". 3.540 artikels.

Dagblad *La Métropole*, zelfde rubriek geteekend "Spectator" 1919 tot 1925. 2.500 artikels.